

ТЕМА: ВИВЧЕННЯ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Вид заняття: семінар

Мета: навчитись визначати основні напрями діяльності НБУ

Виховна мета: у результаті вивчення та систематизації відповідної літератури звернути увагу особливої ролі в організації грошово-кредитної системи центрального банку, який створює сприятливі умови для функціонування цієї системи через забезпечення макроекономічного аспекту стабільності цін, грошей і надійності банківського сектору

Міжпредметні зв'язки: фінанси, банківські операції

План заняття:

Організаційна частина

- оформлення журналу;
- перевірка наявності студентів на занятті.

Мотивація пізнавальної діяльності:

- повідомлення теми і мета заняття;
- повідомлення плану заняття

Письмове опитування у формі тестових завдань з теми, час проведення - 10 хвилин

Основні терміни: центральний банк, функції центрального банку, статус центрального банку, фінансові інструменти грошово-кредитної політики, цілі грошово-кредитної політики

Література:

1. Закон України «Про національний банк України» // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. – 2002. - №5.
2. Адамик Б.П. Національний банк і грошово-кредитна політика: Навчальний посібник: Тернопіль: Карт-бланш, 2002
3. Гроші та кредит: Підручник. – 3-тє вид., перероб і доп./М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.; За заг.ред. М.І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2002
4. Коваленко Д.І. Гроші та кредит: теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2010 р.
5. Любунь Б.П., Любунь В.С., Іванець І.В. Національний банк України: Основні функції, грошово-кредитна політика, регулювання банківської діяльності: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004
6. Михайловська І.М., Ларіонова К.Л. Гроші та кредит практикум: Навч.побник – Львів: «Новий Світ – 2000», 2008 р.
7. Щегінін А.І. Гроші та кредит: Підручник: Вид 2-ге, перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2000р
8. Мережа Інтернет

Завдання для самоконтролю

1. Який банк є головною ланкою дворівневої банківської системи?
2. Як виникли центральні банки?
3. Які завдання виконують центральні банки?
4. Назвіть функції центральних банків
5. Які функції виконує НБУ?
6. Що таке грошово-кредитна політика
7. Цілі грошово-кредитної політики
8. Дайте характеристику інструментам грошово-кредитної політики
9. Який із інструментів грошово-кредитної політики, на ваш погляд, є найбільш дієвим при переході до ринкової економіки?
10. Назвіть особливості грошово-кредитної політики України

Питання для обговорення на семінарських заняттях

1. Центральний банк. Його походження і призначення
2. Поняття грошово-кредитної політики центрального банку, її завдання та типи
3. Інструменти грошово-кредитної політики
4. Державне регулювання грошової сфери. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери

Теми рефератів

1. Національний банк України. Його структура і функції.
2. Грошово-кредитна-політика НБУ
3. Незалежність центрального банку

Тестові завдання

1. Кредитна система – це:

- а) сукупність банків, які здійснюють мобілізацію грошових ресурсів і надають їх у позики;
- б) сукупність кредитних відносин у країні;
- в) спеціалізовані КФІ, які здійснюють кредитування суб'єктів господарського життя;
- г) НБУ і система комерційних банків;
- д) сукупність кредитних відносин та інститутів, які реалізують ці відносини

2. Знайдіть зайвий елемент у СФКІ:

- а) страхові компанії;
- б) пенсійні фонди;
- в) лізингові компанії;
- г) поштово-ощадні установи;
- д) фінансові компанії

3. Функції банківської системи:

- а) контрольна;
- б) перерозподільча;
- в) стабілізаційна;
- г) інформаційна;
- д) трансформаційна

4. Основні функції Центрального банку:

- а) валютне регулювання;
- б) емісійний центр;
- в) виконавець державного бюджету;
- г) банкір уряду;
- д) державний скарбник

5. Національний банк – координуючий і регулюючий центр всієї банківської системи. Мета діяльності НБУ:

- а) отримання прибутку;
- б) забезпечення стабільності національної грошової одиниці;
- в) розроблення напрямів грошово-кредитної політики;
- г) розвиток і зміцнення банківської системи України

6. Для обмеження готівкового грошового обігу НБУ використовує такі методи регулювання:

- а) лімітування залишку грошей у касах суб'єктів господарювання;
- б) лімітування видачі заробітної плати готівкою;
- в) контроль за проведенням безготівкових розрахунків;
- г) лімітування залишку грошових у касах комерційних банків;
- д) контроль за порядком оплати громадянами всіх товарів та послуг готівкою

7. Купівля-продаж центральним банком цінних паперів здійснюється з метою:

- а) отримання доходу;
- б) виконання функцій агента уряду;
- в) оперативного регулювання обсягу грошової маси в обігу;
- г) стратегічного регулювання економіки

8. Регулювання готівкового грошового обігу в Україні полягає в регламентації Національним банком:

- а) безготівкових розрахунків;
- б) касових оборотів комерційних банків;
- в) касових операцій установ банку;
- г) касових операцій підприємств та організацій;
- д) міжбанківських розрахунків

9. Обслуговуючи внутрішній державний борг уряду, НБУ виконує функції:

- а) емітента державних цінних паперів;
- б) депозитарія державних цінних паперів;
- в) дилера на вторинному ринку державних цінних паперів;

- г) агента уряду з обслуговування емісії державних цінних паперів;
- д) контролюючого органу

10. Норма обов'язкових резервів:

- а) вводиться як засіб, що охороняє від вилучення вкладів;
- б) складає середню величину маси грошей, необхідну для задоволення потреб населення;
- в) зараз не використовується;
- г) вводиться насамперед як засіб обмеження грошової маси

11. Принцип побудови банківської системи:

- а) однорівневий;
- б) дворівневий;
- в) багаторівневий

12. Основні функції Центрального банку:

- а) функція «банку банків»;
- б) акумуляція тимчасово вільних коштів юридичних і фізичних осіб;
- в) довірче управління майном клієнтів;
- г) емісійний центр країни;
- д) організатор міжбанківських розрахунків